

Bufetat Region vest
Postboks 2233
3103 TØNSBERG

Rapport fra tilsyn med Barne- ungdoms- og familieetatens bistandsplikt overfor barneverntjenestene – Bufetat Region vest

På oppdrag fra Statens helsetilsyn har fylkesmennene i 2017 gjennomført tilsyn med Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat). Tilsyn med Bufetat Region vest, ble gjennomført 22-24. august 2017.

Tema for tilsynet er om Bufetat sørger for at bistandsplikten blir ivaretatt i samsvar med lovkrav når barneverntjenester anmoder om plass i beredskapshjem eller institusjon til barn i akutsituasjoner, plass i institusjon som hjelpe- eller omsorgstiltak og plass i institusjon for barn som har vist alvorlige atferdsvansker. Det er gjennomført en egen undersøkelse av Nasjonalt inntaksteam (NIT) på bakgrunn av deres støttefunksjon for Bufetats regionale enheter for inntak.

Fylkesmannen konkluderer med:

1.
Bufetat Region vest sikrer ikke et tilstrekkelig informasjonsgrunnlag for sine avgjørelser, og heller ikke at det blir gjort forsvarlige vurderinger av om tiltak er egnet for å ivareta barnets behov i sin utøvelse av bistandsplikten når barn skal ha plass i institusjon som planlagt hjelpe- eller omsorgstiltak.

Dette er brudd på barnevernloven § 2-3 andre ledd bokstav a, jf. § 1-4 og § 2-3 tredje ledd.

2.
Bufetat Region vest sikrer ikke alltid barns rett til medvirkning i sin utøvelse av bistandsplikten når barn skal ha plass i institusjon som planlagt hjelpe- eller omsorgstiltak.

Dette er brudd på barnevernloven § 4-1, jf. § 2-3 andre ledd bokstav a og § 2-3 tredje ledd.

3.
NIT sikrer ikke et tilstrekkelig informasjonsgrunnlag for sine avgjørelser, og heller ikke at det blir gjort forsvarlige vurderinger av om tiltak er egnet for å ivareta barnets behov i sitt arbeid

med å innstille på tiltak for barn med alvorlige atferdsvansker. På denne bakgrunn oppfyller ikke Bufetat Region vest bistandsplikten sin i disse sakene.

Dette er brudd på barnevernloven § 2-3 andre ledd bokstav a, jf. § 1-4 og § 2-3 tredje ledd.2

4.

NIT sikrer ikke barns rett til medvirkning i sitt arbeid med å innstille på tiltak for barn med alvorlige atferdsvansker. På denne bakgrunn sikrer ikke Bufetat Region vest barnets rett til medvirkning i disse sakene.

Dette er brudd på barnevernloven § 4-1, jf. § 2-3 andre ledd bokstav a og § 2-3 tredje ledd.

Innen 1. april 2018 ber vi om tilbakemelding på hvilken måte Bufetat Region vest retter opp i grunnlaget for avvikene. Vi ber samtidig om tilbakemelding om når iverksatte tiltak skal evalueres.

Vi gjør oppmerksom på at det følger av vedlagte rapport at Bufetat Region Midt-Norge som har det organisatoriske ansvaret for NIT skal gi tilbakemelding på hvilken måte grunnlaget for avvik 3 og 4 rettes opp. Vi forutsetter at dette blir samordnet slik det er hensiktsmessig.

Innhold

1. Tilsynets tema og omfang
2. Aktuelt lovgrunnlag for tilsynet
3. Beskrivelse av faktagrunnlaget
4. Vurdering av faktagrunnlaget opp mot aktuelt lovgrunnlag
5. Tilsynsmyndighetens konklusjon

Vedlegg: Gjennomføring av tilsynet

1 Tilsynets tema og omfang

Fylkesmennene har i dette tilsynet undersøkt om Bufetats bistandsplikt blir forsvarlig ivarettatt når barneverntjenesten anmoder om tiltak (beredskapshjem eller institusjon) i akutsituasjoner, plass i institusjon som planlagte hjelpe- eller omsorgstiltak, og plass i institusjon som planlagt tiltak for barn som har vist alvorlige atferdsvansker. Barnets medvirkning har vært et gjennomgående element.

Bufetats oppgaver etter at barnet har flyttet inn i institusjonen eller beredskapshjemmet, har ikke blitt undersøkt i dette tilsynet.

Om akutttiltakene undersøkte vi om Bufetat:

- har beredskap for å bistå i akutsituasjoner, uansett tid på døgnet, hele året
- på kommunens eller påtalemyndighetens anmodning tilbyr akutttiltak i beredskapshjem eller institusjon som er egnet til å ivareta barnets behov

- tilbyr akuttiltak innen rimelig tid
- vurderer barnets synspunkter

Om institusjon som planlagte hjelpe- og omsorgstiltak, undersøkte vi om Bufetat:

- på kommunens anmodning tilbyr hjelpe- eller omsorgstiltak i institusjon som er egnet til å ivareta barnets behov
- tilbyr slike tiltak innen rimelig tid
- vurderer barnets synspunkter

Om institusjon som planlagte tiltak for barn som har vist alvorlige atferdsvansker, undersøkte vi om Bufetat:

- på kommunens anmodning tilbyr tiltak i institusjon som er egnet til å ivareta barnets behov
- tilbyr slike tiltak innen rimelig tid
- vurderer barnets synspunkter

Egnet plass betyr at tiltaket er forsvarlig ut fra barnets situasjon og behov for omsorg og behandling.

Innen rimelig tid betyr at tidsbruken – både behandlingen av kommunens anmodning, klargjøringen av tiltaket og tiden det tar å komme til institusjonen/beredskapshjemmet – er forsvarlig ut fra barnets situasjon og behov.

Bufetats ansvar når det gjelder å sikre *barnets medvirkning*, omfatter å vurdere barnets synspunkter og vekte disse sammen med andre relevante elementer ved valg og tildeling av tiltak. Dersom barnets synspunkter ikke fremgår av barneverntjenestens oversendelse, må disse etterspørres.

2 Aktuelt lovgrunnlag for tilsynet

Fylkesmannen er gitt myndighet til å føre tilsyn med Bufetat etter barnevernloven (bvl) § 2-3b fjerde ledd. Tilsyn er kontroll av om praksis i tjenestene er i samsvar med lov- og forskriftsbestemmelser. Vi gir her en oversikt over krav som gjelder for temaene i tilsynet.

Bufetat skal bistå barneverntjenesten når kommunen anmoder om plass til barn utenfor hjemmet, jf. bvl § 2-3 andre ledd bokstav a. Bistandsplikten gir Bufetat ansvar for å bistå kommunene med å finne et egnet fosterhjem eller en egnet institusjonsplass. Bistandsplikten krever at det til enhver tid finnes et tilgjengelig og egnede tiltak når kommunen skal plassere barn utenfor hjemmet, jf. Prop. 73 L (2016-2017) Endringer i barnevernloven (barnevernsreformen) s. 32. Det samme følger av Innst. 318 S (2015-2016) side 11. som gjelder fosterhjemsmeldingen (Meld. St. 17 (2015-2016)). Innholdet i bistandsplikten må ses i sammenheng med forsvarlighetskravet i barnevernloven § 1-4.

Bistandsplikten gjelder både i akutsituasjoner og for de planlagte flyttingene, og den omfatter både fosterhjem og institusjoner.

Når kommunen anmoder om institusjonsplass, er det Bufetat som avgjør hvilken institusjon som skal tilbys. Bufetat skal sikre at institusjonsplassen som tilbys i det konkrete tilfellet er forsvarlig og til barnets beste. Hvor raskt Bufetat skal respondere og tilby tiltak, skal styres av barnets situasjon og behov, ikke hvilken paragraf tiltaket er hjemlet i.

De tiltak som Bufetat tilbyr må være egnet til å vareta barnets behov for omsorg og behandling; dette gjelder for alle områdene dette tilsynet har undersøkt. For å finne egnet tiltak i det enkelte tilfellet må Bufetat ha kunnskap både om barnets behov og situasjon, og om aktuelle tiltak. Deretter må det gjøres en konkret vurdering av hvorfor dette tiltaket er til dette barnets beste, jf. bvl § 4-1, og fordeler og ulemper ved valget må avveies.

Alle tjenester og tiltak etter barnevernloven skal være forsvarlige, jf. bvl § 1-4. Bufetat må organisere og styre virksomheten sin, jf. bvl § 2-3 tredje ledd, slik at det tilbys forsvarlige tiltak i de situasjonene der den kommunale barneverntjenesten anmoder om bistand fordi barn trenger opphold utenfor hjemmet. I dette ligger også at Bufetat må sørge som at det er tilgjengelig et tilstrekkelig antall plasser til å støtte behovene.

Akuttsituasjoner

For å kunne bistå kommunene og politiet når det oppstår akuttsituasjoner, må Bufetat ha beredskap for å motta slike henvendelser. Kontaktinformasjon til vakttelefonen må være lett tilgjengelig og telefonen må besvares døgnet rundt, hele året. Den som besvarer slike henvendelser må ha kompetanse, kunnskap og myndighet til å følge opp anmodningene.

Bufetat må ha oppdatert kjennskap til de ulike tiltakene; oversikt over ledige plasser, hvilken spisskompetanse som tiltakene har, samt oversikt over nå-situasjonen og relevante opplysninger om hvilke barn som befinner seg der. Bufetat må holde seg løpende oppdatert om godkjenning og etterfølgende kontroll (gjelder de private institusjonene) og kvalitetsoppfølging (av statlige institusjoner), institusjonsplanen, tilsynsrapporter og klageavgjørelser fra fylkesmannen og systematiserte erfaringer med tidligere plasseringer ved institusjonen.

På grunnlag av den kunnskapen Bufetat har om de aktuelle tiltakene, må den i akuttsituasjoner finne egnede tiltak til de barn som har behov for å flytte hjemmefra. Når det gjelder kunnskap om barnets behov for omsorg og behandling, vil kravet til kunnskap måtte vike når hastepreget i situasjonen er stor. Det forventes likevel at Bufetat tilbyr tiltak som er egnet i forhold til barnets behov og alder.

Det er et overordnet mål for alt barnevernsarbeid at det skal tilbys rett hjelp til rett tid, jf bvl § 1-1. Dersom Bufetat skal gi hjelp til rett tid, må det være forsvarlig samsvar mellom responstiden på kommunens anmodning og barnets situasjon og behov. Ved anmodning om akutttiltak er hastepreget i barnets situasjon sterkt fremtredende, og som regel innebærer det at barnet må flytte hjemmefra den dagen behovet oppstår. Dersom det ikke er mulig, må Bufetat vise hvordan situasjonen likevel er ivaretatt på forsvarlig måte. For at Bufetat skal kunne vurdere om responstiden er forsvarlig, må tidsbruken i sakene registreres.

Bufetat har et ansvar for å sikre barnets medvirkning, jf. bvl § 4-1. Dette gjelder også i akuttsituasjoner. Konkret innebærer det at Bufetat må vurdere og vekte barnets synspunkter, ut fra dets alder og modenhet, ved valg og tildeling av tiltak, jf. bvl § 6-3. Bufetat må vise

hvordan barnets synspunkter er tatt inn og vektlagt i vurderingene og ved tiltaksvalg. På grunn av hastepreget i akuttsituasjoner er kravene til Bufetat om å vurdere barnets synspunkter mindre i akuttsituasjoner enn ved planlagte flyttinger.

Planlagte tiltak

Også ved de planlagte tiltakene er kjernen i bistandsplikten å finne et egnet tiltak som kan ivareta barnets behov. Kravene til kunnskap om institusjonene er de samme som beskrevet under akuttsituasjoner. Det stilles imidlertid større krav til vurderingene av barnets behov og om den konkrete institusjonen er egnet ved planlagte tiltak enn i akuttsituasjoner. Ved planlagte plasseringer vil et tilstrekkelig bilde av barnet i et barnevernfaglig perspektiv innebære at følgende forhold er belyst og vurdert:

- Barnets omsorgshistorie og relasjonelle historie; om en/begge foreldrene er til stede i barnets liv, foreldrenes arbeidsmodeller for omsorg, kvaliteten i barnets tilknytning, eventuelle samlivsbrudd, stefamilie, flyttinger, om barnet har vært vitne til eller utsatt for vold, overgrep og/eller annen skadelig foreldreteatferd (f.eks. som følge av rusmiddelavhengighet, emosjonell omsorgssvikt eller psykiske lidelser).
- Barnets fungering på ulike områder; fysisk, emosjonelt, kognitivt, sosialt, eventuelle særlige behov som følge av diagnoser, behov for traumesensitivitet, kostholdsbehov, medisinerings etc.
- Barnets og familiens etniske, kulturelle og religiøse tilknytning.
- Barneverntjenestens tidligere arbeid med barnet og familien; historikk, tiltak og evaluering av disse, er det vurdert alternativer til flytting i institusjon i familie/nettverk, er familieråd vurdert/benyttet?
- Barnets synspunkter på egen situasjon og behov for hjelp.

Ved planlagte atferdstiltak vil det i tillegg være behov for å vurdere hvilken betydning atferden skal tillegges. Det stilles eksplisitt krav om at institusjonen i slike tilfeller er «faglig og materielt i stand til å tilby barnet tilfredsstillende hjelp», jf. bvl § 4-24 siste ledd. Selv om det er fylkesnemnda som fatter vedtak om slikt tiltak, må Bufetats innstilling til tiltak også vise hvordan tilbudt tiltak er egnet for det enkelte barnet. Det vil si «faglig og materielt i stand til å tilby barnet tilfredsstillende hjelp».

Også for planlagte tiltak er det et overordnet mål at det skal tilbys rett hjelp til rett tid, jf. bvl § 1-1. Det må være samsvar mellom responstiden på kommunens anmodning og barnets situasjon og behov. Hvor raskt Bufetat tilbyr tiltak ved anmodning om planlagte tiltak, må avgjøres ut fra barnets situasjon, ikke plasseringshjemmel eller om det foreligge samtykke. For at Bufetat skal kunne vurdere om responstiden er forsvarlig, må tidsbruken i sakene registreres og brukes i forbedringsarbeidet.

Også ved planlagte tiltak har Bufetat et ansvar for å sikre barnets medvirkning, jf. bvl § 4-1. Dersom barnets synspunkter ikke fremgår av barneverntjenestens oversendelse, må disse etterspørres. Bufetat må vise hvordan barnets synspunkter er tatt inn og vektlagt i vurderingene og ved tiltaksvalg. Dette betyr ikke at barnet får noen vetorett eller skal bestemme; barnets oppfatning er ett blant flere moment som skal vurderes. Hvordan de ulike momentene blir vektlagt må komme frem i vurderingene som Bufetat gjør. Kravene til Bufetat om å vurdere barnets mening og synspunkter er større ved planlagte flyttinger enn i akuttsituasjoner.

Når barnet har fylt 15 år og forstår hva saken gjelder, og i saker som gjelder barn med atferdsvansker, har barnet partsrettigheter, jf. bvl § 6-3 andre ledd, siste setning. Selv om barnet har partsrettigheter og kan fremme sitt syn i fylkesnemnda, må Bufetat likevel vurdere og vekte barnets synspunkt når barnets beste skal vurderes og tiltak skal velges.

En forsvarlig saksbehandling innebærer blant annet en skriftliggjøring av alle sentrale vurderinger slik at det fremgår hva som er gjort og begrunnelsen for de valg som er tatt. Muntlige opplysninger av betydning for saken må nedtegnes, jf. forvaltningsloven § 11d. Hva som skal nedtegnes, vil bero på en konkret vurdering i den enkelte sak, men det som kan ha betydning for videre utredning og tiltak, må alltid nedtegnes. Forsvarlig saksbehandling forutsetter at saken er tilstrekkelig opplyst før beslutning tas. Hvor omfattende og grundig dokumentasjonen skal være i den enkelte sak må vurderes mot andre viktige hensyn, f.eks. hastegraden i situasjonen. Det vil si at kravene til å skriftliggjøre vurderinger er større ved planlagte flyttinger enn i akuttsituasjoner. Dokumentasjonsplikten følger av forsvarlighetskravet, internkontrollplikten, forvaltningsloven og god forvaltningsskikk.

Bufetats krav om internkontroll, jf. bvl. § 2-3 tredje ledd, innebærer at det finnes adekvate styringsaktiviteter for å sørge for at bistandsplikten blir ivaretatt. Det er ikke gitt egen forskrift for internkontroll i Bufetat. «De styringskrav som fremgår av forskrift om internkontroll etter barnevernloven § 4 annet ledd er så overordnede at de kan forventes å inngå når en virksomhet som Bufetat styrer forsvarlig. Det må legges til grunn at innholdet i internkontrollplikten er ment å være det samme for Bufetats vedkommende som for kommunenes.» (K. Ofstad, R. Skar: Barnevernloven med kommentarer. Oslo, Gyldendal Akademisk, 2015. 6. utg.) Dette følger også av Innst. O. nr. 115 (2004-2005).

3. Beskrivelse av faktagrunnlaget

Inntaksenheten i Bufetat Region vest har ansvar for tiltak i akuttsituasjoner og planlagte flyttinger til institusjon. Avdelingen har 36 årsverk, og har noen medarbeidere som arbeider spesielt med institusjonsplasseringer. Der er også medarbeidere som bare arbeider med akuttsaker.

Tiltak i akuttsituasjoner

Tiltak som er egnet til å ivareta barnets behov

Bufetat Region vest har gjort risikovurderinger av akuttarbeidet, og tatt stilling til at medarbeidere skal være spesialisert til å jobbe med akuttsaker for å kunne ivareta bistandsplikten best mulig. Noen av medarbeiderne arbeider med flytting til institusjon, mens andre arbeider med beredskapshjem. Det er gjennomført brukerundersøkelser med kommuner de senere år, og tilbakemeldingene er brukt til å forbedre arbeidet.

Det er kjent for medarbeiderne hvilken informasjon de har behov for om barnet i en akuttsituasjon. Vi har gjennomgått 18 akuttsaker. Det er gjennomgående dokumentert lite i disse sakene.

Forsvarlig beredskap og tiltak innen rimelig tid

I sakene er det med noen få unntak sørget for tiltak i løpet av dagen. Bufetat har rutiner som sikrer at henvendelser blir håndtert fortløpende. Region vest har en døgnbemannet telefon slik

at de som henvender seg får svar uansett når de ringer. Gjennom en vaktordning er det sikret at det til enhver tid er klart hvem som har ansvar for å ta imot henvendelser fra kommunene. Gjennom rutiner er det kjent for den som har vakt hvilken institusjon og hvilke beredskapshjem som kan ta imot barn. Rutinene er kjent og følges av ansatte.

Tilbakemeldingene fra kommunene som har uttalt seg til tilsynsmyndigheten i forbindelse med tilsynet, viser at de stort sett er fornøyde med den bistand Bufetat Region vest yter i akuttsituasjoner. Unntak gjelder oftest når det er aktuelt å plassere i beredskapshjem og det er uenighet om det skal velges et statlig eller et privat hjem.

Vurdering av barnets synspunkt

Det er klart for ansatte at brukermedvirkning også gjelder i akuttsituasjoner, men de gir uttrykk for at det på bakgrunn av det akutte, likevel vil være begrenset hva som er mulig å få til når det gjelder medvirkning i en enkeltsak.

I ni av de gjennomgåtte sakene fremgår barnets syn, det er innhentet av kommunen eller etterspurt av rådgiver. Det fremgår likevel ikke en vurdering av barnets synspunkt i begrunnelsen, og begrunnelsene er ikke individuelle slik at det er mulig å se hvorfor tiltaket er riktig for dette barnet.

Planlagte hjelpe- og omsorgstiltak i institusjon

Tiltak som er egnet til å ivareta barnets behov

Vi gjennomgikk 20 hjelpe- og omsorgstiltakssaker. I sakene er det ikke dokumentert at det er gjort vurderinger som tyder på oppmerksomhet mot at noen barn har flyttet svært mange ganger. Eksempler fra saker med mangelfulle vurderinger av momenter, er barn som har vært utsatt for grov vold og som har flyttet mye fra de var små, der det likevel ikke er mulig å se hvilken vekt det er lagt på opplysningene i begrunnelsen. Andre eksempler er barn som har levd med svært alvorlig omsorgssvikt og som sier at de er sviktet av familien, men der det likevel ikke er mulig å se hvordan opplysningene er vurdert ved valg av tiltak.

De fleste opplyser i intervjuer at det fremgår av skriftlig rutine hva som skal til for at saken er godt nok opplyst. Det som mangler skal de etterspørre fra kommunen, og de bruker en mal for dette.

Ledere mener at de skriftlige vurderingene ikke er gode nok i alle saker, og at det er for stor variasjon. Dette gjelder også vurdering av barnets synspunkt som vi kommer tilbake til under. Noen ansatte gir uttrykk for at det skriftlige ikke har hatt prioritet, og at det har sammenheng med for lav bemanning. Det er nylig satt inn tiltak for å avhjelpe dette, blant annet ved nyansettelser. Rådgivere fremhever at de nylig er blitt oppmerksom på at de skal skrive tilbudsbrev i alle saker, der det skal gå tydeligere frem hvorfor institusjonen er riktig i den situasjonen barnet er i. Av skriftlig rutine fremgår det at formålet med tilbudsbrev er å sikre en individuell begrunnelse. Versjonen som er i bruk er datert i 2015, men de fleste omtaler det som en ny rutine. De fleste rådgiverne kjenner nå til tilbudsbrevet, men bare noen få har tatt tilbudsbrev i bruk og ikke alle kjenner formålet med å ta denne rutinen i bruk.

Det er utarbeidet skriftlige rutiner for sentrale arbeidsoppgaver. Det følger av rutine 01¹ og rutine 02², sammenholdt med rutine³ for tilsagn og tilbudsbrief at inntaksenheten har ansvar for å sørge for at saken er så godt opplyst at det kan anbefales tiltak for barnet. Det fremgår videre at det er nødvendig å få informasjon om barnets syn på plasseringen og motivasjon for plassering for å ivareta brukermedvirkning. Gjennom en individuell begrunnelse skal det gå frem hvorfor dette tiltaket kan ivareta dette barnets særlige behov.

Tiltak innen rimelig tid

I et flertall av sakene vi har gjennomgått blir institusjon tilbudt i løpet av tre-seks uker.

I intervju har vi fått beskrevet at inntaksenheten sørger for at rådgivere har kunnskaper om institusjoner blant annet gjennom møter med kvalitetsavdelingen. Rådgivere skal systematisk ringe leder for institusjonen barnet skal flytte til for å vurdere om institusjonen er i stand til å ivareta barnets behov. Vi får opplyst at erfaringer fra tidligere plasseringer skal brukes som grunnlag for å vurdere hvilken institusjon som er riktig å velge i en enkeltsak. Det er ikke satt opp kriterier rådgivere skal bruke for vurderingene sine, slik at det er klart for alle hvilke hensyn som skal vektes. Vi får heller ikke opplyst at erfaringene på noen måte blir systematisk bearbeidet. Rådgivere kan også bruke kollegaer sine erfaringer. Det er uklart hvordan erfaringene skal innhentes og brukes, og det blir ikke gjort en analyse av plasseringer.

Vurdering av barnets synspunkt

Barnets synspunkt fremgår i 17 av de gjennomgåtte sakene. I ni av disse sakene er det ikke gjort en avveining av barnets syn og begrunnelsene er ikke individuelle. I sakene der barnets synspunkt ikke er innhentet, er det ikke kommentert at dette for eksempel har sammenheng med barnets alder. I en del saker er det gjort grundig rede for hva barnet mener og hvorfor noe bestemt er viktig for barnet, for eksempel avstand til hjemmet. Men i begrunnelsen er det likevel ikke mulig å se hvordan dette er vurdert, i flere saker er ikke barnets mening nevnt i det hele tatt.

Det er avklart at det er rådgiver som har ansvar for at barnets synspunkt er innhentet. I saker som går til NIT opplyser samtlige at det er tiltaksvelger i NIT som har dette ansvaret.

Det er ikke en ens oppfatning i inntaksenheten hva plikten til å sørge for brukermedvirkning innebærer for arbeidet til rådgiverne. Enkelte mener at ansvar for medvirkning er avgrenset til å sørge for at det er klart om barnet vil flytte. Flere kjenner ikke til omfanget av oppgaven, og at de må vurdere hvilken vekt barnets syn på plasseringen skal ha og sammenholde det med andre vesentlige momenter i saken. Noen sier at brukermedvirkning er at barnet bestemmer, og at det ikke er riktig. Noen vet hva brukermedvirkning innebærer, og mener det er problematisk at barnet må snakke med for mange. Det er uklart for flere rådgivere hvordan de skal gjøre vurderinger i saker, og de vet for eksempel ikke om de skal drøfte usikre momenter og gjøre avveininger.

---

¹ Mottak av henvisningsskjema og innhenting av opplysninger og Vedlegg til rutine 01

² Søkeprosessen

³ Tilbud om valg av institusjonsplass

Brukermedvirkning som tema har vært tatt opp i organisasjonen og rådgivere og ledere sier at det er et satsningsområde. Vi har likevel ikke fått opplyst hvordan inntaksavdelingen konkret har arbeidet med medvirkning, for eksempel gjennom opplæringstiltak.

Bufetat Region vest trekker i styrende dokument⁴ frem som en særlig viktig prioritering å sikre reell medvirkning fra barn. Det fremheves også at organisasjonen skal gjøre gode faglige vurderinger, det fremheves at disse skal gjøres skriftlig, dette gjelder også å vurdere barns synspunkt.

Enhetsleder for inntak skal i 2017 utarbeide handlingsplan for medvirkning for å sikre arbeidet med medvirkning bedre fremover. Dette arbeidet var ikke påbegynt da tilsynet ble gjennomført.

Gjennom samarbeid med akuttinstitusjoner er intensjonen til Bufetat Region vest å sørge for bedre ivaretagelse av brukermedvirkning fordi noen som barnet har tillit til bedre kan innhente barnets synspunkt. Ved deltakelse i Mitt Liv ønsker organisasjonen å legge bedre til rette for samarbeid med barn.

Det er utarbeidet nye rutiner⁵ med formål å sikre brukermedvirkning, men disse var ikke godkjent og tatt i bruk på tidspunktet for tilsynet. Rådgiverne kjente til rutineene som var i bruk, men sentrale rutiner⁶ ble likevel ikke fulgt.

Det er avdelingsleders oppgave å følge med på faglige vurderinger, herunder at barnets syn er vurdert i enkeltsaker. Saker drøftes i avdelingsmøter og teammøter, og rådgivere kan få veiledning fra avdelingsleder i enkeltsaker. Den enkelte saksbehandler avgjør hvilke saker som tas opp til drøftelse i møter og veiledning. Øverste ledelse sier at rådgiver har ansvar for å gjøre en avveining av barnets synspunkt opp mot andre relevante momenter i saken, og at det ligger til enhetsleders ansvar å påse at brukermedvirkning er ivarettatt. Ledere har ikke systematisk fulgt med på om rådgiverne gjør en avveining av barnets synspunkt, og de mener at det ikke er gjort tilstrekkelige faglige vurderinger i sakene. Ledere sier videre at når vurderinger ikke er dokumentert, er det vanskelig å etterprøve om de faktisk er tilstrekkelige. Ledere sier at rådgivere er bedre på å beskrive faktiske forhold enn å vurdere, og at dette er noe organisasjonen jobber med.

Regiondirektør har ansvar for effektiv drift, etterlevelse, internkontroll og avvikshåndtering. Enhetsleder har ansvar for kvalitet og drift. Bufetat Region vest har et skriftlig avvikshåndteringssystem, og det er prioritert at ledelsen er godt kjent med avvik i organisasjonen. Det fremgår av Disponeringsskriv at ledere skal holde seg orientert om driften og tydeliggjøre mål og resultatkrav gjennom styringssamtaler. Det er satt opp tema og rammer for gjennomføring. Det går frem av skriftlig rutine hvordan avvik skal håndteres. Ingen er kjent med hva som er avvik innenfor de tema vi har gjennomført tilsyn med, og det er ikke meldt avvik innenfor tema i 2017. Øverste ledelse sier at manglende tilbudsbrev i saker er eksempel på forhold som skulle vært meldt som avvik. Dette er likevel ikke meldt som avvik. Øverste ledelse sier at forhold som blir påpekt som avvik i tilsynssaker fra fylkesmannen blir dette brukt til å sette inn korrigerende tiltak. Som eksempel nevnes tiltak

---

⁴ Instruks for styring og kontroll, Virksomhetsplan og Disponeringsskriv

⁵ Rutine for medvirkning ved innsøkning til institusjon og formidling av fosterhjem

⁶ Se note 1, 2, 3

som gjelder medvirkning. Bufetat Region vest mangler en tilsvarende intern ordning for å melde og bruke avvik til å forbedre virksomheten.

Planlagte tiltak i institusjon for barn som har vist alvorlige atferdsvansker

Nasjonalt inntaksteam (NIT) er etablert som en støttefunksjon til den regionale inntaksenheten for å behandle søknader om planlagte tiltak for barn som har vist alvorlige atferdsproblemer. NIT er organisatorisk plassert i Bufetat Region midt.

NIT sin oppgave er todelt, de skal definere målgruppetilhørighet og innstille på valg av plasseringssted. NIT sin innstilling går til den regionen som har beslutningsmyndighet i den aktuelle saken.

Det er ikke lagt opp til at regionene skal foreta noen selvstendig overprøving eller kvalitetssikring av innstillingen fra NIT. I dette tilsynet er det derfor foretatt en egen gjennomgang av NITs arbeid.

4 Vurdering av faktagrunnlaget opp mot aktuelt lovgrunnlag

Tiltak i akuttsituasjoner

Tiltak som er egnet til å ivareta barnets behov

I det følgende drøfter vi om Bufetat Region vest legger til rette for at barn får tiltak i samsvar med sine behov i akuttsituasjoner. Tiltak i samsvar med barnets behov innebærer at Bufetat bistår så raskt som situasjonen krever, at de sørger for å ha all nødvendig kunnskap om barnet og tiltaket, og at det er gjort en forsvarlig vurdering av om tiltaket er i samsvar med barnets behov. Som del av forsvarlig vurdering av barnets behov, skal barnets synspunkt vurderes.

Først vurderer vi om Bufetat sikrer tilstrekkelig informasjon om barnet. Det ligger i sakens natur at det i en akuttsituasjon er begrenset hva som er mulig å utrede. Bufetat må likevel ha et bevisst forhold til hva som kreves av informasjon, dette inkluderer informasjon fra barnet, som også omfatter hva barnet selv ønsker. I sakene vi har gjennomgått er det nedtegnet en del informasjon om barnet. Gjennom intervjuer går det frem at medarbeiderne kjenner til hvilken informasjon de må ha om barnet. Vi legger til grunn at Bufetat legger til rette for at medarbeiderne har tilstrekkelig informasjon om barnet.

Rådgiver har ansvar for å bruke den foreliggende informasjonen om barnet og ut i fra kunnskapen om tiltak, vurdere hvem som kan ivareta barnets behov.

Medarbeiderne må ha tilstrekkelig informasjon om tiltaket. Formålet med spesialiserte medarbeidere er også at de som arbeider med akuttsaker i institusjon har bedre kjennskap til de enkelte tiltakene. Vi har ikke fått informasjon i intervjuer eller gjennom saksgjennomgangen som gir oss grunn til å si at det er mangler i den generelle kunnskapen om og kjennskapen til de enkelte institusjonstiltakene og beredskapshjemmene.

Bufetat skal begrunne hvorfor tiltaket som tilbys er i samsvar med barnets behov. Det er i de fleste sakene ikke mulig for oss å lese hva som er Bufetats vurdering av hvorfor tiltaket er i samsvar med barnets behov. Selv om akuttsituasjoner krever noe annet enn planlagte flyttinger for eksempel når det gjelder hvor raskt arbeidet må utføres, gjelder likevel krav til dokumentasjon. Det er ikke mulig å lese ut av begrunnelsene om tiltak som tilbys i akuttsituasjoner er i samsvar med barnets behov. Se nærmere om vår vurdering av dette under.

Forsvarlig beredskap og tiltak innen rimelig tid

En sentral del av akuttarbeidet er å sørge for bistand raskt nok. Bufetat har gjennomført undersøkelser i kommunene, og har på bakgrunn av dette gjort endringer i arbeidet. Det at noen medarbeidere arbeider bare med akuttsaker, og på den måten blir spesialisert, vil normalt føre til raskere og bedre håndtering. Det er døgnbemannet telefon, slik at de som henvender seg får svar uansett når på døgnet det er. I de aller fleste sakene vi gjennomgikk under tilsynet ble tiltak gitt i løpet av samme dag. Vi legger etter dette til grunn at Bufetat Region vest legger til rette for at akutthenvendelser blir håndtert så raskt som saken krever.

Vurdering av barnets synspunkt

Bufetat skal gjøre en vurdering av hvorfor det tiltaket som tilbys er i samsvar med barnets behov. Barnets synspunkt er et av flere relevante moment som skal vurderes. Bufetat må sikre at vurderinger nedtegnes. Det er i de fleste sakene ikke mulig for oss å lese hva som er Bufetats vurdering av hvorfor tiltaket er i samsvar med barnets behov, herunder hvordan barnets synspunkt er vurdert.

Kravene til medvirkning vil være andre i akuttsituasjoner, men kravet til medvirkning gjelder likevel også her. På bakgrunn av hastepreget i situasjonene, vil likevel mulighetene for å kunne tilrettelegge være mer begrenset. Så langt som det er mulig skal informasjon fra barnet, også om barnets synspunkt, innhentes i disse sakene. Medvirkning er ikke at barnet får bestemme, men i kravet til medvirkning ligger at Bufetat har et bevisst forhold til at barnet er en sentral kilde til informasjon og at barnet skal få komme frem med sitt syn på situasjonen relatert til det som er Bufetats oppgave.

En vurdering av barnets synspunkt mangler i omtrent halvparten av sakene vi har gjennomgått. Det er ikke mulig å lese ut av begrunnelsene hvorfor tiltaket samsvarer med barnets behov, se foran. I sakene der barnets syn ikke fremgår, er det ikke bemerket om dette for eksempel har sammenheng med barnets alder, mangel på tid eller annet. I noen saker er det nærliggende å anta at det har sammenheng med for eksempel barnets alder, og det burde vært nedtegnet. Når barnets synspunkt ikke er kjent, skal det fremgå hvorfor ikke, selv om det er i en akuttsituasjon.

Vi legger etter en samlet vurdering til grunn at Bufetat har ivarettatt plikten til å innhente og vurdere sentrale momenter i saken, herunder barnets synspunkt i akuttsituasjoner. Men vi mener vi at det er en stor risiko i dette arbeidet når det ikke er tydelig dokumentert hvorfor

tiltaket er i samsvar med barnets behov, herunder er ikke vurdering av barnets synspunkt dokumentert.

Planlagte hjelpe- og omsorgstiltak i institusjon

I det følgende drøfter vi om Bufetat Region vest legger til rette for at barn får tiltak i samsvar med sine behov når barn skal flytte til institusjon som hjelpe- eller omsorgstiltak. Bufetat må sikre nødvendig informasjon om barnet og institusjonen. Videre må Bufetat sørge for at sentrale momenter, under dette barnets synspunkt, blir forsvarlig vurdert. Barn har krav på tiltak innen rimelig tid.

Tiltak som er egnet til å ivareta barnets behov

Bufetat må ha tilstrekkelig informasjon om barnet. Relevant informasjon er barnets omsorgshistorie og relasjonelle historie, barnets fungering, hvordan tidligere tiltak overfor barnet har fungert, etnisk og kulturell tilknytning og barnets synspunkt.

Det er avklart at rådgiver har ansvar for å sørge for at saken er godt nok opplyst. Det er også avklart at NIT har ansvar for å innhente og vurdere barnets synspunkt og opplyse saken i sakene de er inne i. Det synes videre klart for de fleste hva det innebærer å ha tilstrekkelig informasjon om barnet. Det foreligger en skriftlig rutine rådgiverne bruker for å innhente nødvendig informasjon om barnet. Det er likevel ikke klart for alle at informasjon fra barnet om hva som er viktig å ivareta ved flyttingen, skal innhentes.

Saksgjennomgangen viser at Bufetat ikke alltid etterspør opplysninger når saken er dårlig opplyst fra kommunen. På denne bakgrunn mener vi at Bufetat Region vest ikke sikrer at informasjon fra barnet blir innhentet og brukt som vurderingsgrunnlag. Rådgiver skal på bakgrunn av informasjonen om barnet og kjennskap til institusjonene og vurdere hvilken institusjon det er riktig å innstille på. I det følgende drøfter vi om Bufetat Region vest har tilstrekkelig kunnskap om institusjoner til å kunne gjøre denne vurderingen. Kunnskap i denne sammenheng vil være oppdatert kjennskap til situasjonen på institusjonen, men også tilstrekkelige kunnskaper om hvordan institusjonen arbeider for å sørge for forsvarlig omsorg for barn. På bakgrunn av dette, skal rådgiver vurdere om institusjonen er egnet for det enkelte barnet.

Rådgiverne må ha tilstrekkelig informasjon om tiltaket. Bufetat Region vest har oppdatert informasjon om situasjonen på institusjonene og den enkelte tiltaksvelger har kjennskap til institusjoner gjennom blant annet å besøke institusjonene. Vi har ikke fått informasjon i intervjuer eller gjennom saksgjennomgangen som gir oss grunn til å si at det er mangler i kunnskapen om de enkelte institusjonene.

Vi vil likevel påpeke at når organisasjonen har tatt stilling til at erfaringer fra tidligere opphold skal brukes som grunnlag for å velge institusjon i enkeltsaker bør dette være basert på en analyse av tidligere plasseringer slik at det er klart for rådgiver hvilke kriterier det er relevant å vektlegge. Det må være gjort klart for ansatte hva erfaring er i denne sammenheng.

Hvis ikke, vil det være en risiko for at det er individuelt og personavhengig hva som vektlegges.

Vi har etter dette ikke grunnlag for å si at Bufetat Region vest ikke sørger for å ha tilstrekkelig informasjon om institusjonene. Men vi mener at det Bufetat Region vest betegner som erfaringer fra tidligere opphold, kan være for personavhengig og tilfeldig. På denne bakgrunn mener vi at det er risiko for at vesentlige forhold ved institusjoner ikke er kjent og vektlagt av alle.

Bufetat skal sammenholde informasjonen om barnet og institusjonen og gjøre en vurdering av hvilken institusjon som kan ivareta barnets behov. Rådgiver har ansvar for å bruke den foreliggende informasjonen om barnet og sin kunnskap om institusjoner og på bakgrunn av det vurdere hvilken institusjon som kan ivareta barnets behov.

Krav til dokumentasjon tilsier at sentrale vurderinger blir dokumentert. Hvorfor det aktuelle tiltaket vurderes som egnet for barnet vil være en slik sentral vurdering. I vår gjennomgang av saker finner vi at sentrale momenter ikke blir vurdert i begrunnelsen for tiltak. Som eksempel nevnes barn som har vært utsatt for grov vold og barn har flyttet mye, men der vi likevel ikke kan lese ut av begrunnelsen om dette er forhold som ble vurdert ved valg av tiltak. Barn som har flyttet mye, vil være særlig sårbare, og barn har generelt behov for stabilitet i omsorgssituasjonen. Barn som er utsatt for vold vil også være særlig sårbare. I begrunnelsene for valg av tiltak er det gjennomgående mye relevant informasjon om barnet, men det er likevel ikke gjort en vurdering av hvorfor den aktuelle institusjonen er egnet ut i fra dette barnets særlige behov. Det vil i disse situasjonene være momenter som peker i ulik retning. Det vil være forhold ved den aktuelle institusjonen som ikke er optimale, men på bakgrunn av andre forhold velges likevel institusjonen. Den typen vekting av momenter eller vurderinger kan vi ikke lese ut av sakene. De fleste begrunnelsene inneholder mye beskrivelser av barnet og en del beskrivelser av institusjonen, men det er likevel ikke tydelig hva som har vært avgjørende for valget, og hvilke hensyn som har måttet vike.

Når rutiner beskriver at det skal fremgå hvorfor institusjonen er egnet til å ivareta barnets behov, er det nødvendig at ansatte vet hva som ligger i kravet til å gjøre vurderinger og å avveie relevante momenter. Det er ikke klart for ansatte hvilke krav rutinene stiller til deres arbeid helt konkret, selv om rutinene er kjent. Gjennomgang av sakene viser at rutiner ikke blir fulgt.

Flere medarbeidere sier at de ikke har prioritert å dokumentere sine vurderinger. Ledere mener at vurderingene er for dårlig, og sier at medarbeiderne er bedre til å beskrive enn til å vurdere. Det er ikke satt inn tiltak for at rådgiverne skal bli bedre til å gjøre vurderinger i sakene.

Vi mener på denne bakgrunn at det ikke blir gjort forsvarlige vurderinger i alle saker.

Tiltak innen rimelig tid

Blant annet gjennom tydelige rutiner og ved spesialiserte medarbeidere, sørger Bufetat Region vest for å tilby institusjonstiltak så raskt som situasjonen krever. I sakene vi har gjennomgått er tiltak tilbudt innen rimelig tid.

Informasjon vi har fått ved tilsynet tilsier at Bufetat Region vest sørger for tiltak innen rimelig tid.

Vurdering av barnets synspunkt

Det skal gå tydelig frem av begrunnelsen hvordan barnets synspunkt er vurdert og sammenholdt med sakens øvrige momenter. Ulike forhold kan være viktig for barnet ved valg av institusjon. For noen barn kan det være av avgjørende betydning hvilke andre barn som bor på institusjonen, for eksempel på bakgrunn av konflikter i ungdomsmiljø som voksne ikke nødvendigvis kjenner til. Selv om barnets synspunkt går frem av en del av sakene vi har gjennomgått, er det likevel ikke i alle saker gjort en avveining av synspunktet opp mot andre momenter. I den konkrete saken kan det være at barnets ønske måtte vike fordi andre forhold var viktigere. Vi kan likevel ikke lese dette ut av begrunnelsene. Som eksempel nevnes en sak der det er gjort grundig rede for at barnet ønsker å bo nær hjemmet, det går frem hvorfor dette er viktig for barnet. Vi kan likevel ikke lese ut av begrunnelsen om rådgiver mener ønsket bør etterkommes eller ikke. Det er ikke slik at det i alle saker er riktig å etterkomme barnets ønske om bosted. Men når ønsket ikke kan etterkommes, må det fremgå av begrunnelsen hvorfor ikke.

Spørsmålet er etter dette om Bufetat Region vest likevel gjennom styringstiltak sikrer forsvarlige vurderinger også av barnets synspunkt.

Det er leders ansvar å sørge for at ansatte har nødvendige kunnskaper til å utføre sine arbeidsoppgaver. Når ikke alle medarbeidere vet hva som ligger i kravet til å sørge for brukermedvirkning, utgjør det en risiko for at barnets synspunkt ikke blir innhentet og vurdert i alle saker.

Blant annet gjennom skriftlige rutiner sørger Bufetat Region vest for lik og riktig praksis. Når rutiner beskriver at det skal fremgå hvorfor institusjonen er egnet til å ivareta barnets behov, er det nødvendig at ansatte vet hva som ligger i kravet til å gjøre vurderinger og avveie momenter. Det er videre nødvendig at ansatte kjenner til hvordan barnets synspunkt skal brukes inn i den individuelle begrunnelsen. Det er ikke klart for ansatte hvilke krav rutinene stiller til deres arbeid, selv om rutinene er kjent.

Bufetat har som målsetning å sørge for brukermedvirkning gjennom ulike opplæringstiltak og ved at ledere skal ha det som tema i møter mv. På tross av dette er det altså variasjon i praksis, barnets synspunkt blir ikke alltid vurdert. Dette utgjør en risiko for at tiltaket som velges, ikke er i samsvar med barnets behov.

Avdelingsledere skal fange opp manglende vurderinger, under dette at barnets synspunkt ikke er vurdert. Ledere sier at det er vanskelig å følge med på kvaliteten på vurderinger når de ikke er skriftliggjort. Det er opp til den enkelte rådgiver hvilke saker som drøftes med leder, det er altså ikke en systematisk oppfølging av arbeidet til rådgiverne. Vi vektlegger at ledere ikke har fanget opp manglene i begrunnelsene, under dette at brukermedvirkning ikke er godt nok

ivaretatt. Ledere har altså ikke har fulgt systematisk med på om det blir gjort en avveining av barnets synspunkt i alle saker.

Bufetat Region vest har tatt stilling til at avvik skal brukes for å forbedre virksomheten, men ingen ansatte kan gi eksempler på hva som er avvik innenfor tema for tilsynet. Regionledelsen nevner manglende tilbudsbrief og manglende brukervedvirkning som eksempel på noe det skulle vært meldt avvik om. For at ansatte skal melde avvik, må det være kjent hva som er forventet at de melder avvik om helt konkret.

Vi legger etter dette til grunn at Bufetat Region vest ikke sikrer at det blir gjort forsvarlig vurdering av barnets synspunkt ved valg av institusjon.

Planlagte tiltak i institusjon for barn som har vist alvorlige atferdsvansker

Innenfor rammene av barnevernloven §§ 2-2 og 2-3 står Bufetat fritt til å bestemme hvordan de vil organisere sine oppgaver etter barnevernloven. Når kommunen anmoder om tiltak for barn som har vist alvorlige atferdsvansker, har etaten lagt oppgaven med å kartlegge barnet og finne egnet institusjon til NIT. Ifølge Bufdirs brev av 26. september 2016 har imidlertid ikke NIT myndighet til å beslutte hvilket tiltak som skal tilbys kommunen. Det er den regionen i Bufetat som har bistandsplikten som er ansvarlig for plasseringen i den enkelte sak.

Når etaten har organisert arbeidet slik at de har lagt en oppgave til en enhet med spesialkompetanse, må regionene uten videre kunne legge til grunn den innstillingen de får fra NIT. Det kan ikke forventes at de overprøver eller kvalitetssikrer innstillingen fra NIT. Tilsynsmyndigheten finner ikke grunnlag for å kritisere måten arbeidet er organisert på.

Det er regiondirektør for Bufetat Region Midt-Norge som har det faglige ansvaret for arbeidet NIT utfører, mens det er den aktuelle region i Bufetat som er rettslig ansvarlig for at det tiltaket som tilbys kommunen er eget til å ivareta barnets behov for omsorg og behandling. Dette innebærer at feil og lovbrudd som er gjort i arbeidet hos NIT får som konsekvens at regionen ikke oppfyller bistandsplikten sin når det gjelder tiltak til barn som har vist alvorlige atferdsvansker.

Det vises til egen rapport om NIT som ligger vedlagt.

5 Tilsynsmyndighetens konklusjon

1.

Bufetat Region vest sikrer ikke et tilstrekkelig informasjonsgrunnlag for sine avgjørelser, og heller ikke at det blir gjort forsvarlige vurderinger av om tiltak er egnet for å ivareta barnets behov i sin utøvelse av bistandsplikten når barn skal ha plass i institusjon som planlagt tiltak.

Dette er brudd på barnevernloven § 2-3 andre ledd bokstav a, jf. § 1-4 og § 2-3 tredje ledd.

2.

Bufetat Region vest sikrer ikke barns rett til medvirkning i sin utøvelse av bistandsplikten når barn skal ha plass i institusjon som planlagt tiltak.

Dette er brudd på barnevernloven § 4-1, jf. § 2-3 andre ledd bokstav a og § 2-3 tredje ledd.

3.

NIT sikrer ikke et tilstrekkelig informasjonsgrunnlag for sine avgjørelser, og heller ikke at det blir gjort forsvarlige vurderinger av om tiltak er egnet for å ivareta barnets behov i sitt arbeid med å innstille på tiltak for barn med alvorlige atferdsvansker. På denne bakgrunn oppfyller ikke Bufetat Region vest bistandsplikten sin i disse sakene.

Dette er brudd på barnevernloven § 2-3 andre ledd bokstav a, jf. § 1-4 og § 2-3 tredje ledd.²

4.

NIT sikrer ikke barns rett til medvirkning i sitt arbeid med å innstille på tiltak for barn med alvorlige atferdsvansker. På denne bakgrunn sikrer ikke Bufetat Region vest barnets rett til medvirkning i disse sakene.

Dette er brudd på barnevernloven § 4-1, jf. § 2-3 andre ledd bokstav a og § 2-3 tredje ledd.

Med hilsen

Helga Arianson
fylkeslege

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Hilde Ordemann
revisjonsleder

Vedlegg:

Gjennomføring av tilsynet

Vedlegg: Gjennomføring av tilsynet

Varsel om tilsynet ble sendt 15. mai 2017.

Forut for tilsynet har tilsynslaget innhentet erfaringer fra unge som er i barneverninstitusjoner, om deres synspunkter og opplevelse av medvirkning i prosessen med å flytte hjemmefra. Dette er gjort i forbindelse med fylkesmannens tilsyn med barneverninstitusjonene første halvår 2017, der fylkesmannen som ledd i tilsynet skal samtale med barna. Forut for tilsynet er det også innhentet erfaringer fra barneverntjenestene om Bufetats respons på anmodninger om institusjonstiltak, etter henvendelser siste seks måneder.

Det er gjennomført besøk i Nasjonalt inntaksteam, for å få kunnskap om dets faglige utredningsarbeid for regionene. Besøket ble gjennomført av et tilsynslag sammensatt av personer fra hvert av tilsynslagene som har gjennomført de regionale tilsynene, supplert med fagrevisor (psykolog). Denne delen av tilsynet ble gjennomført 30-31. mai og 6. juni 2017.

Tilsynet med Bufetat, Region vest, ble gjennomført 22-23. august 2017 og innledet med et kort informasjonsmøte. Oppsummerende møte med gjennomgang av funn ble avholdt 24. august 2017. Vi sendte faktaoppsummering til Bufetat Region vest 30. august 2017, og mottok tilbakemelding med korrigeringer 22. september 2017.

En del dokumenter var tilsendt og gjennomgått på forhånd, mens andre dokumenter ble mottatt og gjennomgått i løpet av tilsynsbesøket. Følgende dokumenter ble gjennomgått og vurdert som relevante for tilsynet:

- Organisasjonskart Bufetat Region Vest
- Oversikt ansatte i enhet for inntak Region Vest
- Myndighet, ansvar og fullmakter enhetsledere inntak Region Vest
- Instruks Bufetat styring og kontroll 29.05.2015
- Disponeringsskriv 2017 Vedlegg 2_instruks Region Vest 2017
- Disponeringsbrev 2016 fra direktorat til Bufetat
- Tildelingsbrev 2016 Vedlegg 7 revidert mandat for Enhet for inntaksstøtte
- Disponeringsbrev 2017 fra direktorat til Bufetat
- Disponeringsskriv 2017 - Bufetat Region vest
- Tilleggsbrev 1 til disponeringsbrev fra Bufdir til regionene
- Tilleggsbrev 3 til disponeringsbrev fra Bufdir
- Tilleggsbrev 2 til disponeringsbrev fra Bufdir
- Disponeringsskriv 2017 Bufetat Region Vest Tilleggsbrev 2
- Rutine for håndtering av akutthenvendelser
- Rutine for mottak av henvisningsskjema og innhenting av informasjon for vurdering av institusjonsplass (Rutine 01)
- Rutine for avklaringsmøte (utkast direktørmøtesak juni 2017)

- Rutine for medvirkning ved innsøking til institusjon og formidling av fosterhjem (utkast direktørmøtesak juni 2017)
- Rutine for søkeprosessen med å finne egnede plasseringsalternativer i institusjon (Rutine 02)
- Skjema for oppsummering av risiko og behov ved flytting til institusjon, statlig familiehjem eller fosterhjem tilknyttet privat institusjon
- Rutine for tilbud om valg av institusjonsplass
- Brevmal for Tilbud om valg av institusjonsplass
- Skjema for innhenting av informasjon (NIT Rutine 01)
- Skjema utfyllende opplysninger om barn og familie (Vedlegg til Rutine 01)
- Rutine for innstilling på tiltak (NIT Rutine 02)
- Rutine for varsling av brudd behandlingsforløp, nytt tiltak (NIT Rutine 03)
- Skjema for oppdatert informasjon ved endring av institusjonsplassering brudd i plassering (NIT Rutine 04)
- Sjekkliste til bruk ved utfylling av 04 Skjema (NIT Rutine 04)
- Risikovurdering - kvalitet og kapasitet bistandsplikt 1 tertial 2017
- Møteplan Enhet for inntak Region Vest
- Virksomhetsplan 2017 Inntak Region Vest
- Mal styringssamtaler 2017 Region Vest
- Årsmelding 2016 Region vest
- Brev rutiner oppfølging private plasser

Vi gjennomgikk 18 akuttsaker, 10 hjelpetiltakssaker og 10 omsorgssaker.

For akuttsakene ba vi om at dokumenter som synliggjorde vurderinger av tiltaksvalget ble fremlagt. I tillegg ba vi om barneverntjenestens vedtak, logg og fremdriftsnotater, samt andre dokumenter som viste arbeidet med saken. For hjelpe og omsorgstiltakssakene ba vi om tilbud om institusjonsplass med faglig begrunnelse for tiltaket, barneverntjenestens henvisning med vedlegg, logg og fremdriftsnotater og andre dokumenter som viste arbeidet med saken.

I tabellen under gir vi en oversikt over hvem som ble intervjuet, og hvem som deltok på oppsummerende møte ved tilsynsbesøket.

Navn	Funksjon/stilling	Intervju	Oppsummerende møte
Heidi A Worren	Enhetsleder for inntak	x	x
Synnøve G Nyborg	Avdelingsleder Stavanger	x	x
Gro Tveita	Rådgiver Stavanger	x	x
Jane Byrkjedal	Rådgiver Stavanger	x	x
Linda Nytræ	Avdelingsleder Bergen	x	x
Astrid Langseth	Rådgiver Bergen	x	
Inger Anne Rosenlund	Rådgiver Bergen	x	

Lasse Steffensen	Miljøterapeut Bergen akuttsenter	x	
Bjarte Gripnar	Enhetsleder Bergen akuttsenter	x	
Hilde Baardsen	Avdelingsdirektør	x	x
Tordis Holum	Rådgiver Bergen	x	x
Ingunn F Jensen	Rådgiver Bergen	x	x
Odd Arne Steen	Fung.avdelingsleder Førde	x	x
Svanhild Stoyanova	Rådgiver Førde	x	x
Øystein Søvik	Regiøndirektør	x	

Disse deltok fra tilsynsmyndigheten:

- rådgiver, Line Døsen, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane, revisor
- seniorrådgiver, Anne Helen Madland, Fylkesmannen i Rogaland, revisor
- seniorrådgiver, Vibeke Herskedal, Fylkesmannen i Hordaland, revisor
- seniorrådgiver, Hilde Ordemann, Fylkesmannen i Hordaland, revisjonsleder